

Gencer Uğarın

İSVİÇRE'DEKİ DAYANIŞMA EYLEMLERİNE
İLİŞKİN RAPOR

İsviçre'de bugüne deyin dayanışma çalışmaları istenilen düzeyde olamadı. Bununla birlikte az sayıda da olsa belleklerde iz bırakacak eylemlerde yapıldı. Bunlardan bazıları:

Dayanışma Geceleri

- 17 Ocak 1986 tarihinde, Basel'de İsviçre'lilere yönelik yapılan, Sanat ve Kültür etkinlikleri gecesi katılan İsviçre'liler üzerinde olumlu etki bıraktı. İsviçreli sanatçılar ile birlikte Ataul Behramoğlu'nun, Yaşar Miraç'ın, Heval'in katıldığı bu gecede Anadolunun zengin kültür birikiminden söz edildi, bu tür kültürel etkinliklerin ulusları birbirlerine yaklaştıracağından, Yabancı düşmanlığının panzehiri olacağından söz edildi. İki dil-den Ataul ve Miraç'ın şiirleri okundu. (Almanca ve Türkçe)

- 4 Nisan 86'da, Schaffhausen'de Ü. Doğan arkadaşın girişimi ile İsviçre'lilerle ortak bir enformasyon gecesi düzenlendi. Bu gecede Türkiye'den enformasyon verdi. Ülkemizi, kültürümüzü ve ülkemiz gerçekliği slayt gösterileri ile anlatılmaya çalışıldı.

- 30 Mayıs 86 da, İsviçre Sosyal Demokrat Parti, Türkiye aydınlarıyla Dayanışma girişimi İsviçre gurubu ve St Gallen Türkiye-li İşçiler Birliği Rorschach şehrinde ortaklaşa bir gece düzenlediler. Sosyal Demokrat Parti bölge başkanı Werner Stuber Konuşmasında Türkiye demokrasi güçlerinin, işçilerin, emekçilerin zor koşullarda verdikleri savaşıma değer biçti. İsviçre'li demokratları Türkiye demokrasi güçleriyle dayanışmaya çağırdı. Daha sonra söz alan İsviçre Barış Komitesi sözcüsü Dr. Walter Habich İsviçre'nin Türkiye'ye silah satmasını ve büyük elçi olarak Haydar Saltık'ın kabul edilmesini sert bir dille eleştirdi. Server Tanilinin mesajının coşku ile karşılandığı gecede Ünal Doğan Türkiye hakkında enformasyon verdi. Slayt gösterdi.

- 31 Mayıs 86 da, Türkiyeli İşçiler Birliği (TİB) ile Sosyal Demokrat Parti (SP) Baselland örgütü Listal'de rasizme karşı ortak bir gece düzenledi. SP adına konuşan Avukat Brunner, Yabancı düşmanlığına karşı etkin olabilmek için birbirimizi daha yakından tanımamız gerek, bu nedenle bu tür eylemleri sıklaştırmamızın önemine vurgu yaptı.

Dayanışma Toplantıları:

Bu toplantılar genellikle sendikal alanda sürdü, sürmekte.

-Mayıs ayı başlarında Cenevre'de bir toplantı yapıldı. Banka ve Büro İşçileri Federasyonu ile görüşüldü. 12 Eylül sonrası Türkiyede sendikal durum ve DİSK davası hakkında bilgilendirmede bulunuldu. Sendikal alanda dayanışmanın gereği vurgulandı. Bunun üzerine; Meclis Başkanına(TBMM), İstanbul Sıkıyönetim komutanlığına telgraf çekilmesine karar verildi..

-Haziran ayında Lozan da yapılan, Kağıt ve Matba işçileri sendikasyndaki toplantıda ise şu karar alındı. DİSK ile İsviçre düzeyinde dayanışma komitesinin oluşturulmasına, buna bağlı olarak bir dizi toplantı yapılmasına karar alındı. Bu toplantılar yakın tarihte başlayacak. Henüz tarih ve yer belirleme çalışmaları sürmekte. (Bildirisi ekte.)

-Gene haziran ayı içerisinde, Argau kantonunda Kağıt ve Matba İşçileri sendikasının Genel Kuruluna T.Maden İş Genel Yönetim Kurulu Üyesi 23. Bölge Temsilcisi Cemal Azmi Poyraz çağrılı olarak katıldı. Türkiyedeki son sendikal durumu anlattı, dayanışma çağrısında bulundu. Bunun üzerine oya sunulan DİSK ve Türkiye Demokrasi güçleri ile dayanışma karar tasarısı oy birliği ile onaylandı. Ayrıca bu kararın 13-15 Kasım tarihlerinde yapılacak olan Sendikalar Birliği Genel Kuruluna sunulması karar altına alındı. Görüşme yapılan bu sendikaların yayın organlarına, Türkiye deki sendikal hareketin gelişimi ve "günü hakkında görüşler belirten yazılar gönderildi.

Kanpanyalar:

-Haydar Saltık ın İsviçre ye Büyük Elçi olarak atanmasından sonra bir dizi protesto eylemleri oldu. İmza kampanyası başlatıldı. Çeşitli kantonlarda bilgilendirme masaları kurulup imza toplandı. Bu kampanya nedeniyle İsviçre'li ilericilerin, demokratların kurduğu "Haydar Saltık'ın akreditine karşı komite" ile Türkiyeli demokrat, ilerici kişi ve kuruluşların çabaları sonucunda 7074 imza toplandı. Kampanya bitmiş olmasına karşın yer yer imza föyleri geliyor, derneklere. Komitenin çalışmaları başka biçimler alarak sürüyor. 11 Eylül günü Berlin'de bir basın toplantısı yapılacak. Büyük Elçiliğin ve Parlamento Binasının önüne siyah gelenk konacak.

İsviçreli otoriteler ise Haydar Saltık'ın geri gönderilmesi konusunda veriler enformasyonu, dökümanı yetersiz buluyorlar.

-Ayrıca: Ayrıca Genel Af ve tüm siyasi tutuklulara özgürlük, İşkencelere son kampanyalarına koşut İsviçrede'de çalışmalar oldu.

Üç dilde yayınlanan Bültenler bu kampanyalara göre denk düşen konuları ağırlıkta işledi. TBMM ve Cumhurbaşkanlığına protesto mektupları yazılması için çalışıldı, öneride bulunuldu. Ne ki sonucu denetliyemedik. Gönderilip gönderilmediği konusunda bilgimiz yok.

- Merkezi olarak hazırlanan dayanışma raporu, (Turquie 1980-1986 1 er Rapport) İsviçre li parlamenterlere ve entellektüellere dağıtıldı, verildi.

- İsviçre'de dayanışma komitesi oluşturmak için, bazı kişilerle ön görüşmelerimiz oldu.

H.Gencer Uçar

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI
TÜSTAV